НАРОДНЫ КАМІСАРЫЯТ ЗЕМЛЯРОБСТВА Б. С. С. Р.

Проф. А. ЧАЛІНЦАЎ

АБ РАХУНКОВЫМ АНАЛІЗЕ СЯЛЯНСКАЕ ГАСПАДАРКІ

Б 53996
1931 г.

Пераклад пад рэдакцыяй А. СМОЛІЧА

Беларускае Коопэрацыйна-Выдавецкае Таварыства
„САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ“

2-я Дзярж. друк зак. № 1752. Главлітбел № 2079.

Друк. у ліку 1000 экз.

ПРАДМОВА.

Мэтод рахунковага аналізу, запрапанованы проф. Чалінцавым, за апошняе дзесяцёхгодзьдзе здабыў сабе шырокую популярнасьць сярод агрономаў, якія працуюць над падняцьцем масавае гаспадаркі. Гэтую популярнасьць ён сабе па справядлівасьці заслужыў. Ён дае ў рукі агроному, асабліва маладому і малазнаёмаму з мяйсцовымі варункамі, магчымасьць убачыць на свае вочы тую гаспадарку, якую ён бярэцца паляпшаць, у яе праўдзівай сутнасьці і збадаць прычыны яе сучаснага палажэньня; ён адкрывае вочы тым, хто йначай доўгі час хадзіў-бы вобмацкам і рабіў-бы нікому непатрэбную, а можа і шкодную, шаблёнавую работу.

Маладым беларускім агрономам, якіх неўзабаве цэлымі сотнямі будуць выпускаць нашыя агрономічныя інстытуты і тэхнікумы, мэтод проф. Чалінцава можа быць асабліва карысным. Па выданай дагэтуль літаратуры і статыстычных матар'ялах яны ня змогуць утварыць сабе нават самага агульнага паняцьця аб гаспадарцы свайго району, што, бязумоўна, саўсім магчыма ў губэрнях Украіны і Маскоўшчыны, дзе працавала доўгі час земская статыстыка. Карыстаючыся-ж мэтодам рахунковага аналізу, яны адразу знойдуць сабе шлях да ўразуменьня самых тонкіх і няўхвытных пытаньняў унутранае організацыі масавае гаспадаркі. Пры адсутнасьці масавых даных ім, праўда, цяжка будзе выясьніць пашыранасьць тых ці іншых тыпаў і зьявішчаў гаспадаркі; але гэтае заданьне ўжо перарастае сілы асобнага чалавека і належыць да статыстычных організацыяў.

У канцы працы проф. Чалінцава надрукаваны зложаны ім пытальнік для апісаньня гаспадарак аднаго з польскіх паветаў. Перадрукоўваючы яго ў беларускім перакладзе, трэба было зрабіць у ім пэўныя зьмены, адпаведныя асобнасьцям нашае гаспадаркі. З гэтае прычыны ў пытальніку дададзены некаторыя §§, як прыкл. аб пераробцы валакняных продуктаў, што важна для выясьненьня ролі і значэньня культуры лёну і канапель, аб кармленьні надворных сьвіней і г. д. Дый наагул увесь пытальнік узяты ў пазьнейшай, крыху пашыранай і папраўленай самім проф. Чалінцавым рэдакцыі, як ён быў прыгатаваны для дасьледу сялянскіх гаспадарак усяе Украіны ў 1914-15 гадох.

У канцы кнігі дададзены мой артыкул аб распрацоўцы матар'ялу пытальніка. Прызначаны ён для пачынаючых дасьледчыкаў, якія хацелі-б самастойна правесьці ўсю распрацоўку сабранага імі матар'ялу і дабіцца нейкіх вывадаў. Мэтодам гэтае працы варта было-б ахвяраваць значна больш увагі, што лёгка будзе зрабіць з павялічэньнем грамады беларускіх агрономаў і пашырэньнем іхняе дасьледнае дзейнасьці.

А. Смоліч

агроном-экономіст

Беларускае
Выдавецтва
„Савецкая Беларусь"

2-я Дзярж. друк зак. № 1752. Главлітбел № 2079.

Друк. у ліку 1000 экз.

ПРАДМОВА.

Мэтод рахунковага аналізу, запрапанованы проф. Чалінцавым, за апошняе дзесяцёхгодзьдзе здабыў сабе шырокую популярнасьць сярод агрономаў, якія працуюць над падняцьцем масавае гаспадаркі. Гэтую популярнасьць ён сабе па справядлівасьці заслужыў. Ён дае у рукі агроному, асабліва маладому і малазнаёмаму з мясцовымі варункамі, магчымасьць убачыць на свае вочы тую гаспадарку, якую ён бярэцца палепшаць, у яе праўдзівай сутнасьці і збадаць прычыны яе сучаснага палажэньня; ён адкрывае вочы тым, хто йначай доўгі час хадзіў-бы вобмацкам і рабіў-бы нікому непатрэбную, а можа і шкодную, шаблёнавую работу.

Маладым беларускім агрономам, якіх неўзабаве цэлымі сотнямі будуць выпускаць нашыя агрономічныя інстытуты і тэхнікумы, мэтод проф. Чалінцава можа быць асабліва карысным. Па выданай дагэтуль літаратуры і статыстычных матар'ялах яны ня змогуць утварыць сабе нават самага агульнага паняцьця аб гаспадарцы свайго району, што, бязумоўна, саўсім магчыма ў губэрнях Украіны і Маскоўшчыны, дзе працавала доўгі час земская статыстыка. Карыстаючыся-ж мэтодам рахунковага аналізу, яны адразу знойдуць сабе шлях да уразуменьня самых тонкіх і няўхвытных пытаньняў унутранае організацыі масавае гаспадаркі. Пры адсутнасьці масавых даных ім, праўда, цяжка будзе выясьніць пашыранасьць тых ці іншых тыпаў і зьявішчаў гаспадаркі; але гэтае заданьне ужо перарастае сілы асобнага чалавека і належыць да статыстычных організацыяў.

У канцы працы проф. Чалінцава надрукованы зложаны ім пытальнік для апісаньня гаспадарак аднаго з польскіх паветаў. Перадрукоўваючы яго ў беларускім перакладзе, трэба было зрабіць у ім пэўныя зьмены, адпаведныя асобнасьцям нашае гаспадаркі. З гэтае прычыны ў пытальніку дададзены некаторыя §§, як прыкл. аб пераробцы валакняных продуктаў, што важна для выясьненьня ролі і значэньня культуры лёну і канапель, аб кармленьні надворных сьвіней і г. д. Дый наагул увесь пытальнік узяты ў пазьнейшай, крыху пашыранай і папраўленай самім проф. Чалінцавым рэдакцыі, як ён быў прыгатаваны для досьледу сялянскіх гаспадарак усяе Украіны ў 1914-15 гадох.

У канцы кнігі дададзены мой артыкул аб распрацоўцы матар'ялу пытальніка. Прызначаны ён для пачынаючых дасьледчыкаў, якія хацелі-б самастойна правесьці усю распрацоўку сабранага імі матар'ялу і дабіцца нейкіх вывадаў. Мэтодам гэтае працы варта было-б ахвяраваць значна больш увагі, што лёгка будзе зрабіць з павялічэньнем грамады беларускіх агрономаў і пашырэньнем іхняе дасьледнае дзейнасьці.

А. Смоліч

агроном-экономісты
Н.К.З. Беларусі.

НАРОДНЫ КАМІСАРЫЯТ ЗЕМЛЯРОБСТВА Б. С. С. Р.

Проф. А. ЧАЛІНЦАЎ

АБ РАХУНКОВЫМ АНАЛІЗЕ СЯЛЯНСКАЕ ГАСПАДАРКІ

Б 53994

Пераклад пад рэдакцыяй А. СМОЛІЧА

Беларускае Коопэрацыйна-Выдавецкае Таварыства
„САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ“
МЕНСК, 1924.